

ТЕОРИЈЕ КЊИЖЕВНОСТИ НЕМАЧКОГ ПРЕРОМАНТИЗМА И РОМАНТИЗМА

Предавач: проф. др Вук Петровић

Тип курса: једносеместрални, обавезни, ЕСПБ: 3.

Тематске јединице:

1. Лесингова просвећена критика класицистичке поетике. Герстенбергова припрема штурмундранговске поетике.
2. Хаманово заснивање романтичног симболизма.
3. Хердерово утврђивање романтичне филологије и концепција универзалне историје књижевности и хуманости. Утицај британске естетике и филологије 18. века на немачке романтичаре.
4. Гетеова концепција светске књижевности (allgemeine Weltliteratur), теорија симбола, естетички ставови и мерила.
5. Шилерово схватање патетичног, узвишеног, трагичког.
6. Шилерова концепција наивне и сентименталне поезије.
7. Шилеров „идеализам слободе“: однос између лепоте и слободе, уметности и морала.
8. Шилерова идеја естетског васпитања човека.
9. Фридрих Шлегел – формулација романтичне поетике у фрагментима.
10. Историја књижевности, митологија и роман према схватањима Ф. Шлегела.
11. Појмови ироније и хумора код немачких романтичара (Ф. Шлегел, Золгер, Жан Паул).

12. Новалисов магијски идеализам. Шлајермахерова сарадња с Новалисом и браћом Шлегел у Јени. Шлајермахеров појам „Kunstreligion“ и концепција универзалне романтичне херменеутике.

13. Светска књижевност као историја класичне и романтичне литературе у раду А. В. Шлегела.

14. Пренос немачких романтичних струјања у Енглеску на примеру Колрицове поетике. Немачки утицај у формирању модерне руске националне књижевности.

ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА

ПРИМАРНА ЛИТЕРАТУРА:

Лесинг, *Лаокоон или о границама сликарства и поезије; Хамбуришка драматургија* (избор), у: *Теорија драме – XVIII и XIX век* (ур. Владимир Стаменковић), стр. 243–344.

Хердер, *Расправа о пореклу језика*.

Гете, *Списи о књижевности и уметности; Максиме и рефлексije*.

Шилер, „О патетичном“; „Писма о лепоти“; „О наивном и сентименталном песништву“; „Писма о естетском васпитању човека“.

Ф. Шлегел, *Иронија љубави; Разговор о поезији*.

А. В. Шлегел, „Предавања о драмској уметности и књижевности“, у: *Теорија драме – XVIII и XIX век* (ур. Владимир Стаменковић); избор из радова у: Зденко Лешић, *Теорија драме кроу стољећа*, II, стр. 131–152.

Новалис, „Фрагменти“, *Изабрана дела*.

Schleiermacher, „Izbor iz Schleiermacherova djela. O religiji. Estetika“, u: *Filozofija njetackog idealizma*.

Секундарна литература:

Vilhelm Diltaj, „Gothold Efraim Lesing“, str. 19–138, *Doživljaj i pesništvo*.

Миодраг Лома, „Хердерово схватање порекла језика и заснивање филологије“, стр. 375–402, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, 61/2, 2013.

Josip Vabić, „Opus Johanna Gottfrieda Herdera“, str. 7–151, *Johann Gottfried Herder i njegove ideje u južnoslavenskome književnom i kulturno-političkom kontekstu 19. stoleća*.

Ведран Цвијановић, „Хаман и Хердер: расправа око порекла језика“, стр. 803–825, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, 67/3, 2019.

Вук Петровић, *Шарени одсјај: немачка романтична поетика симбола и Гетеов Фауст*, стр. 9–113.

Miodrag Loma, „Arabeska i groteska po shvatanju Fridriha Šlegela“, str. 83–89, *Reč, Časopis za književnost i kulturu*, br. 10, 1995.

Dragan Stojanović, „Mislilac romantizma Fridrih Šlegel“, str. 301–313, u: F. Šlegel, *Ironija ljubavi*.

D. Stojanović, „Šta je zapravo ironija“, str. 32–43, *Ironija i značenje*.

Reneé Wellek, *A History of Modern Criticism, Vol. 1 – The Later Eighteenth Century; Vol. 2 – The Romantic Age*.

Danko Grlić, „K. W. F. Solger“, str. 177–182, „Ironija Fr. Šlegela“, „Novalis: što poetičnije to istinitije“, str. 186–189, *Estetika III – smrt estetskog*.

Зоран Глушчевић, „Новалис – космички архитект сладострашћа“, *Путеви хуманитета – II део*, стр. 10–71.

Hans Georg Gadamer, „Rehabilitacija alegorije“, str. 112–125; „Šlajermaherov nacrt opšte hermeneutike“, str. 248–265, *Istina i metod*.

Теме за писмени испит

1. Гене́за поетике Sturm und Drang-a.
2. Хама́ново и Херде́рово схватање језика и књижевности.
3. Гетеово схватање књижевности и уметности.
4. Шилерова идеја естетског васпитања човечанства.
5. Шилерово схватање супротности наивног и сентименталног песништва.
6. Сентименталне могућности модерне поезије по Шилеру.
7. Шилер о патетичном и узвишеном.
8. Шилерово разумевање односа између лепоте и слободе.
9. Универзалистичко поимање поезије код Фридриха Шлегела.
10. Трансцендентална поезија према Фридриху Шлегелу.
11. Епохе песничке уметности код Фридриха Шлегела.
12. Схватање митологије код Фридриха Шлегела.
13. Одређивање романа и романтичног код Фридриха Шлегела.
14. Новалисов магијски идеализам.
15. Схватање симбола у немачком романтизму.
16. Појам романтичне ироније.
17. Романтична херменеутика и религија уметности.
18. Систематизација Фридрихових идејних фрагмената у раду Аугуста Вилхелма Шлегела.